

***Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja***

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

СОЦИОЛОГИЈА

Испитна књижица 1

Празна страница

УПУТСТВА

Пажљиво следите сва упутства.

Не okreћите страницу и не решавајте тест док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификациону налепницу на све испитне материјале које сте добили у коверти.

Испит траје 90 минута без прекида.

Задачи се налазе у две испитне књижице.

Редослед решавања бирајте сами.

Испред сваке групе задатака је упутство за њихово решавање.

Пажљиво га прочитајте.

Током писања испита дозвољено је коришћење хемијске оловке плаве или црне боје.

На листу за одговоре квадратић изабраног одговора обележавате знаком X.

Када решите тест, проверите одговоре.

Желимо Вам пуно успеха!

Ова испитна књижица има 16 страница, од тога 5 празних.

Начин испуњавања теста

А.	☒
Б.	☐
В.	☐
Г.	☐
Д.	☐

Добро

А.	☐
Б.	☐
В.	☒
Г.	☐
Д.	☐

Лоше

А.	☒
Б.	☐
В.	☒
Г.	☐
Д.	☐

Исправљање
погрешног
уноса

I Задаци вишеструког избора

У следећим задацима између четири понуђена требате одабрати један одговор. Одговоре обележите знаком X и обавезно их препишите на лист за одговоре.

1. Који социолог тврди да социологија треба проучавати друштвене чињенице, односно начине деловања, мишљења или осећаја који су појединцу вањски и принудни?

- A. Карл Маркс
- B. Емил Диркем
- V. Херберт Спенсер
- Г. Макс Вебер

- A. ☐
- B. ☐
- V. ☐
- Г. ☐

2. Како се назива допринос неке институције одржању друштвеног система?

- A. интеракција
- B. акција
- V. функција
- Г. комуникација

- A. ☐
- B. ☐
- V. ☐
- Г. ☐

3. Шта је „Хавтхорнов учинак“?

- A. промена ставова испитаника као последице самог истраживања
- B. склоност етноцентристичком сагледавању друштвених појава
- V. висок степен корелације између независне и зависне варијабле
- Г. постизање ненамераваних и непознатих (латентних) последица деловања

- A. ☐
- B. ☐
- V. ☐
- Г. ☐

4. Како се назива процес одређивања вредности варијабле у неком посебном случају?

- A. поузданост
- B. корелација
- V. мерење
- Г. објективност

- A. ☐
- B. ☐
- V. ☐
- Г. ☐

<p>5. Који социолог тврди да друштвено деловање чини четири повезана система: друштво, културу, организам и особу која вредносни систем држи на окупу?</p> <p>А. Чарлс Кули Б. Џорџ Х. Мид В. Талкот Парсонс Г. Макс Вебер</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>
<p>6. Који социолошки приступ наглашава произвођење друштвене стварности од стране друштвених радника?</p> <p>А. конфликтни Б. структурални В. функционални Г. акцијски</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>
<p>7. Гвоздени закон олигархије каже:</p> <p>А. да организације теже концентрацији моћи у рукама неколицине Б. да је потребна строга дисциплина за успешно функционисање организације В. да је све већа бирократизација организација Г. да је потребна све већа стручна спрема службеника</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>
<p>8. Како се назива скуп повезаних друштвених улога?</p> <p>А. друштвена структура Б. друштвени статус В. друштвена функција Г. друштвени положај</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>
<p>9. Како можемо приказати структуру групе?</p> <p>А. дијаграмом Б. социограмом В. нанограмом Г. полиграмом</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>

<p>10. Како се зове субјективни осећај лишености и незадовољства који настаје као разлика између онога што нека особа стварно добија и оног што очекује упоређујући се са онима који та добра имају?</p> <p>А. депривација Б. релативна депривација В. апсолутна депривација Г. лична фрустрација</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>
<p>11. Како се назива схватање да људски карактер и понашање одређује друштвена средина, а не биолошко наслеђе?</p> <p>А. културни детерминизам Б. интеракцијски детерминизам В. функционални детерминизам Г. комуникацијски детерминизам</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>
<p>12. Који се идентитет ствара када се дечаци играју с играчкама у облику пушака, камиона и слично, а девојчице са луткама?</p> <p>А. родни Б. класни В. професионални Г. полни</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>
<p>13. Који пример не припада социјалној контроли формалних санкција?</p> <p>А. свечана додела дипломе Б. одузимање возачке дозволе В. аплауз одобравања Г. укор Разредног већа</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>
<p>14. Које је данашње обележје школских програма средњих школа и високих школа у Европи и САД-у?</p> <p>А. доминација општег образовања над специјалистичким Б. компромис између општег и специјалистичког образовања В. доминација специјалистичког образовања над општим Г. доступност високог образовања читавој генерацији</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>

II Задаци вишеструких комбинација

У следећим задацима између пет понуђених требате одабрати два одговора. Одговоре обележите знаком X и обвезно их препишите на лист за одговоре.

15. Која од наведених **нису** својства заједнице (Gemeinschaft) према Фердинанду Тенису?

- A. емоционални односи
- B. приписани статуси
- B. односи лице у лице
- Г. рационални односи
- Д. слаба солидарност

- A. ☐
- B. ☐
- B. ☐
- Г. ☐
- Д. ☐

16. Шта од наведеног убрајамо у нормативне организације?

- A. цркву
- B. школу
- B. политичку странку
- Г. затвор
- Д. предузеће

- A. ☐
- B. ☐
- B. ☐
- Г. ☐
- Д. ☐

17. Које од наведених група чине друштвени агрегат?

- A. навијачка група
- B. ученици у учионици
- B. купци у самопослузи
- Г. радници у предузећу
- Д. путници на аеродрому

- A. ☐
- B. ☐
- B. ☐
- Г. ☐
- Д. ☐

18. Које су особине референтних друштвених група?

- А. односи међу члановима групе успостављени су у вези неког циља којег треба постићи
- Б. служе као извор норми понашања и онима који нису чланови такве групе
- В. чланство у групи служи нам за упоређивање с неком пожељном групом којој не морамо припадати
- Г. настале су ради решења неког проблема с циљем пружања међусобне подршке
- Д. чланове групе вреднујемо мерилима која вреде за целу групу, а не индивидуално

- А. ☐
- Б. ☐
- В. ☐
- Г. ☐
- Д. ☐

19. „Да бисмо говорили неким језиком потребан нам је примерен говорни апарат, али то нема никакве везе с тим који ћемо конкретни језик научити.”
Што значи ова тврдња Талкота Парсонса?

- А. да културну и друштвену еволуцију прати биолошка еволуција
- Б. да је инстинктивни образац понашања битан део културе
- В. да је култура организована на симболичкој, а не генетичкој основи
- Г. да културне разлике не значе генетичке разлике међу расама
- Д. да постоји ограничен број културних образаца

- А. ☐
- Б. ☐
- В. ☐
- Г. ☐
- Д. ☐

20. Проучавање рутине свакодневног живота, попут мимоилажења непознатих људи на улици, важан је предмет социологије због тога што указује да је друштвени живот:

- А. структурисани образац понашања
- Б. чврсти систем улога, норми и вредности
- В. конструисан индивидуалним деловањем
- Г. перципиран на исти начин од стране појединаца
- Д. предвидљиви и рационални образац понашања

- А. ☐
- Б. ☐
- В. ☐
- Г. ☐
- Д. ☐

<p>21. Меритократија је схватање да су друштвене неједнакости оправдане и да су оне резултат разлика:</p> <p>А. у заслугама Б. у пореклу В. у полу Г. у роду Д. у способностима</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p> <p>Д. ☐</p>
<p>22. Које групе имају протуречан класни положај према америчком социологу Ерику Олину Рајту?</p> <p>А. капиталисти Б. радници В. стручњаци Г. менаџери Д. фармери</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p> <p>Д. ☐</p>
<p>23. Које су функције породице незамењиве према Талкоту Парсонсу?</p> <p>А. регулација полног понашања Б. стабилизација личности В. репродукција Г. социјализација Д. придавање друштвенога положаја</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p> <p>Д. ☐</p>
<p>24. Шта не припада у процесе промене савремене породице?</p> <p>А. све касније ступање у брак Б. стално настојање да се веза негује и брачни партнери разумију В. схватање сексуалних односа као извора задовољства, а не средства репродукције Г. тенденција ка целовитој (инокосној) породици са оба биолошка родитеља и децом Д. смањивање антагонизма између мушкараца и жена</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p> <p>Д. ☐</p>
<div style="text-align: right;"> 01 </div>	

III Задаци повезивања и сређивања

У следећим задацима сваком појму означеном бројем придружите одговарајући појам означен словом.

Одговоре обележите знаком X и обавезно их препишите на лист за одговоре.

25. Социолозима из различитих периода придружите обележја њиховог учења.

1. Ентони Гиденс
2. Роберт Мертон
3. Џорџ Х. Мид
4. Макс Вебер

- A.** теорија структурирације
B. теорија рационализације модерних друштава
B. социологија као социјална физика
Г. интеракције се одвијају помоћу симбола
Д. друштвене чињенице су изнад појединца
Ђ. манифестне и латентне функције

	A.	B.	B.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

26. Типовима гомиле према Херберту Блумеру придружите одговарајућа обележја.

1. експресивна
2. активна
3. случајна
4. конвенционална

- A.** публика која слуша уличног свирача
B. гледаоци неке биоскопске представе
B. публика на концерту омиљеног певача
Г. навијачка група у окршају с другом навијачком групом
Д. школски разред на матуралном путовању
Ђ. протест радника неког предузећа због колективног отказа

	A.	B.	B.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

27. Променама културе придружите њихова обележја.

1. акултурација
2. дифузија
3. културни губитак
4. иновација

- А.** темељна промена неке културе
Б. посуђивање туђих културних елемената
В. нестанак неког дела културе
Г. увођење нових знања и образаца
Д. преношење норми и вредности на нове генерације
Ђ. учење културних образаца понашања

	А.	Б.	В.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

28. Интеракционистичким теоријама придружите тврдње.

1. драматуршки приступ
2. симболички интеракционизам
3. теорија размене
4. етнометодологија

- А.** друштвена структура је прецизно дани оквир интеракција
Б. представљање себе тако да у очима других будемо оно што желимо
В. у друштвене интеракције улазимо с онима од којих ћемо имати корист
Г. интеракције су посве индивидуалне и зато непредвидиве
Д. усклађено деловање људи је последица свесног напора учесника интеракције
Ђ. проучавање начина помоћу којих схватамо шта нам други говоре током свакодневних интеракција

	А.	Б.	В.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

29. Облицима социјалне покретљивости придружите описе случаја.

1. вертикална унутаргенерацијска покретљивост
2. вертикална међугенерацијска покретљивост
3. хоризонтална унутаргенерацијска покретљивост
4. хоризонтална међугенерацијска покретљивост

- А.** Изгледи деце физичких радника да постану инжењери у својој струци мањи су него изгледи деце високообразованих родитеља.
- Б.** Отац директора банке је квалификовани радник, а мајка домаћица.
- В.** Приближно једна петина квалификованих електричара допунским школовањем постиже већи степен образовања.
- Г.** Родитељи лекара Ивана нису мењали пребивалиште, а Иван га је мењао два пута.
- Д.** Током радног века и пензионисања инжењер Јосип променио је три пребивалишта.
- Ђ.** Квалификовани електричар Марко постао је током радног века инжењер и шеф погона.

	А.	Б.	В.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Празна страница

Празна страница

Празна страница

Празна страница

